

Porozumienie
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie

STANDARD BHP

6.0

PRACE W PRZESTRZENIACH ZAMKNIĘTYCH I NIEBEZPIECZNYCH

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie przygotowania oraz prowadzenia prac w przestrzeniach zamkniętych.

UWAGA

Praca w przestrzeniach zamkniętych jest związana z wieloma poważnymi zagrożeniami dla zdrowia i życia pracowników. Do głównych należą zatrucia lub uduszenia w wyniku kontaktu z gazami trującymi lub przebywania w atmosferze pozbawionej wystarczającej ilości tlenu. Ważne jest więc właściwe przygotowanie takich prac, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pracy oraz stosowanych zabezpieczeń.

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obowiązkowy dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

A. WSTĘP

1. Przestrzenie zamknięte cechują się ograniczonymi możliwościami wejścia i wyjścia oraz niewystarczającą wentylacją naturalną. Nie są przeznaczone do ciągłego przebywania w nich ludzi.
2. Przestrzenie zamknięte to głównie: kanały ściekowe i burzowe, studnie, studzienki kanalizacyjne, szamba, urządzenia i tunele technologiczne, rurociągi, zbiorniki produkcyjne, kotły i inne, spełniające cechy wymienione w punkcie 1 niniejszego standardu. Przestrzenie zamknięte stanowią obszary szczególnego nadzoru, ze względu na występujące tam zagrożenia.
3. Do przestrzeni niebezpiecznych zaliczamy otwarte obiekty technologiczne oczyszczalni ścieków i przepompowni, osadniki, kraty, otwarte komory fermentacyjne, w których ze względu na prowadzone procesy mogą występować bezpośrednie zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi.
4. Ocena ryzyka dla robót w przestrzeniach zamkniętych i niebezpiecznych powinna zawierać zagrożenia związane ze specyfiką prowadzonych prac, w tym głównie: zatrucia, uduszenia, pożary i wybuchy.
5. Pomieszczenia, strefy oraz przestrzenie wewnętrzne i zewnętrzne zagrożone wybuchem powinny mieć określone kategorie, ustalane na etapie projektowania, przebudowy, rozbudowy, modernizacji, remontu lub eksploatacji. Pozwolą one podjąć konieczne środki zapobiegające wybuchom.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Rozpoczęcie i prowadzenie prac w przestrzeniach zamkniętych i niebezpiecznych może nastąpić wyłącznie w oparciu o Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR), której część stanowi polecenie pisemne.
2. Prace w przestrzeniach zamkniętych i niebezpiecznych należy właściwie przygotować, aby panujące w nich warunki nie stwarzały zagrożeń dla wykonujących prace.
3. Szczególnie ważne przy organizowaniu ww. prac są: sprzęt ochrony dróg oddechowych uzależniony od rodzaju występującej atmosfery, hełm, szelki i linka bezpieczeństwa oraz właściwa asekuracja.
4. Wszystkie prace w przestrzeniach zamkniętych i niebezpiecznych muszą być poprzedzone badaniami składu atmosfery w miejscu planowanych robót.
5. W przypadku podejrzenia występowania atmosfery wybuchowej należy stosować sprzęt w wykonaniu przeciwwybuchowym i narzędzia nieiskrzące.
6. Prace konserwacyjne, remontowo-budowlane, montażowe i inne powinny być organizowane oraz prowadzone pod nadzorem kompetentnych, wykwalifikowanych i przeszkolonych osób.
7. Miejsca niebezpieczne należy skutecznie wygradzać.
8. Na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych należy opracowywać, wdrażać i prowadzić systematyczne szkolenia z instrukcji awaryjnych, przebiegu dróg ewakuacyjnych, wyposażenia i rozmieszczenia sprzętu ratunkowego.
9. W widocznych miejscach należy umieszczać numery telefonów alarmowych oraz wykazy osób przeszkolonych w zakresie działania w sytuacji awarii lub wypadku.